

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

(ВЛАСНИК МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА)

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ЗА ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ

П Е Т А Р I.

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог Нашег Министарског Савета, а на основу § 5. Устројства Централне Државне Управе и на основу Наше прокламације од 25. августа ове године, прописујемо ове

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У УРЕДБИ

о јавној безбедности у ослобођеним областима.

Члан 1. мења се и гласи:

Државна полицијска власт има права да тражи од најближег команданта војску ради одржања јавне безбедности, кад год се покаже, да у ком конкретном тежем случају нису за то довољни њени органи личне и имовне безбедности. Државна полицијска власт може војску непосредно тражити само у случајевима тешким и хитним, као што су већи нереди, изненадни мучки напади на граници и у земљи, поплаве, пожари, хватање и савлађивање одметника и томе подобно а нема времена да сачека одобрење Министарског Савета о употреби војске, или би чекање овог одобрења повећало опасност због које је помоћ и нужна.

Командант војске, чим прими писмени захтев (актом или депешом) о употреби војске, дужан је по томе захтеву одмах поступити, а поли-

цијска власт мора одмах о овоме известити Министра Унутрашњих Дела, како би о употреби војске за одржање јавне безбедности био обавештен и накнадно одобрење дао Министарски Савет.

Ако пак није такав случај, који не трпи одагања, а биће потребно војску употребити због педовољног броја органа јавне безбедности, државна полицијска власт је дужна потребу за употребу војске преставити најбржим путем Министру Унутрашњих Дела, који ће, ако нађе да треба, предложити Министарском Савету, да он реши питање о употреби војске у даном случају.

Командант, од кога се на основу решења Министарског Савета војска актом или депешом тражи, дужан је одмах позиву се одазвати.

Команданту од кога се захтева војска за одржање јавне безбедности, треба при захтеву означити, за какву се циљ тражи војска, место на коме ће она бити потребна, које снаге војску, отприлике, треба употребити, као и приближно за које време.

Они, који командују војском или њеним одељењима на лицу места, дозволиће или наредити употребу оружја тек онда када исцрпе сва блажа претходна средства којима се буде могло располагати (као: опомене, растеривања, хапшење и томе слично):

О престанку употребе војске решава Министарски Савет на предлог Министра Унутрашњих Дела.

Трећи став члана 4. мења се и гласи:

Одлуку о расељавању доноси начелник онога округа у коме је дотично село. Ова је одлука извршна кад је Министар Унутрашњих Дела одобри.

Члан 6. мења се и гласи:

Кад се у циљу одржавања јавне безбедности доведе војска у какву општину или срез, онда ће трошак око издржавања те војске пасти на становнике те општине или среза.

О овоме доноси одлуку Министар Унутрашњих Дела на предлог окружног начелника и та је одлука извршна.

Ако се убрзо ред поврати и кривци похватају, Министарски Савет на предлог Министра Унутрашњих Дела може својим решењем дотичну општину или срез ослободити од ове одговорности.

Министарски Савет властан је донети одлуку о овом ослобођењу и у сваком другом случају, кад год нађе да је то умесно.

Први и други став члана 26. мењају се и гласе:

Окружни начелник има права да за свој округ пропише полицијске наредбе за одржање личне и имовне безбедности, у колико ове нису овом уредбом или другим законом предвиђене. Он ће у тим наредбама прописати и казне за оне, који би се противу њих огрешили.

Казна може бити затвор до месец дана или новчана казна до три стотине динара.

Ове измене и допуне уредби важе од дана кад их Краљ потпише и кад се обнародују у Српским Новинама.

Препоручујемо Нашем Министарском Савету да ове измене и допуне уредби обзнани и о њиховом се извршењу стара; властима пак заповедамо да по њима поступају, а свима и свакоме да им се покуравају.

21. септембра 1913. год.
у Београду.

П Е Т А Р с. р.

*Председник
Министар. Савета,
Министар Иностарних Дела,*
Ник. П. Пашић с. р.

Министар Финансија,
Д-р Л. Пачу с. р.

*Министар
Унутрашњих Дела,*
Стој. М. Протић с. р.

Министар Грађевина,
Ј. П. Јовановић с. р.

*Министар
Просвете и Црквених Послова,*
Љ. Јовановић с. р.

Министар Правде,
М. С. Ђуричић с. р.

*Министар Војни,
Почасни ађутант Њ. В. Краља
генерал,*

Мил. Божановић с. р.

Министар Народне Привреде,
Д-р В. Јанковић с. р.

Његово Величанство Краљ Петар I благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за начелника прве класе округа нишког Петра Ђ. Благојевића, начелника друге класе истога округа, и за начелника друге класе округа рудничког Драгутина Симића, начелника треће класе истога округа.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 9. новембра 1913. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за физикуса округа ново-пазарског Др. Властимира Пантелића, лекара среза студеничког.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 6. новембра 1913. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за лекара среза митровичког Др. Милована Марушића, бив. среског лекара:

за лекара среза лесковачког Др. Спиру Николића бив. среског лекара;

за лекара среза таковског Др. Радисава Катанића, лекара среза левачког, по потреби службе;

за лекара среза левачког Др. Герасима Ивезића, лекара среза косаничког, по потреби службе;

за контрактуалног лекара среза косаничког, Др. Хил-Мајера Оржеха практичног лекара.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 6. новембра 1913. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за начелника прве класе среза царево-селског, са годишњом платом од 3031.20 динара, колико је и раније имао, Милана Надашковића, начелника среског у пензији;

за начелника треће класе среза гиљанског Ђорђа Пеливановића, начелника исте класе среза феризовићског, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза феризовићског Божидара Голубовића, секретара исте класе начелства округа пљеваљског, по службеној потреби; и

за секретара треће класе начелства округа пљеваљског Сретена Вукосављевића, пређашњег учитеља.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 6. новембра 1913. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за начелника прве класе среза јасеничког округа крагујевачког, Милана А. Бранковића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза власотиначког Милорада Матића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза звишког Милана Јанковића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза ресавског Велимира Кузмановића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза јабланичког Перка Зековића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза нишког Јовицу Вукосављевића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза пожаревачког, Љубомира Кнежевића начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза ваљевског Косту Ј. Стојановића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза златиборског Саву Ј. Јовановића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза азбуковачког Димитрија Н. Петровића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза темнићског Димитрија М. Петровића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза неготинског Мелентија Владислављевића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза лесковачког Душана Јеремића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза таковског Сретена Кочића, начелника друге класе истога среза:

за начелника прве класе среза беличког Живка Константиновића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза добричког Михаила Достанића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза бољевачког Душана Богдановића, начелника друге класе истога среза;

за начелника прве класе среза рамског Милорада Тутунџића, начелника друге класе истога среза;

за начелника друге класе среза врачарског Светислава Г. Марковића, начелника треће класе истога среза;

за начелника друге класе среза алексиначког Луку Б. Петровића, начелника треће класе истога среза;

за начелника друге класе среза рачанског Косту Ст. Петровића, начелника треће класе истога среза;

за начелника друге класе среза деспотовачког Андреју Ј. Живковића, начелника треће класе истога среза;

за начелника друге класе среза орашког Милорада Ст. Максимовића, начелника треће класе истога среза;

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

за начелника друге класе среза копаоничког Јована Добричића, начелника треће класе истог среза; за начелника друге класе среза бањског Јована М. Илића, начелника треће класе истог среза; за начелника друге класе среза левачког Милорада Петровића, начелника треће класе истог среза; и за комесара жељезничке полиције у Ристовцу, у рангу начелника среског прве класе, Михаила В. Стојковића, комесара исте полиције у рангу начелника среског друге класе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 9. новембра 1913. год. у Београду.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу јуну 1913. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава, Управе вароши Београда, градских и среских судова, у току месеца јуна 1913. г. извршено је у старим границама Србије:

1. Убиства	22
2. Детоубиства	2
3. Нехотичних убиства	10
4. Покушаја убиства	12
5. Разбојништва	10
6. Силовања	3
7. Тешких телесних повреда	7
8. Паљевина	12
9. Опасних крађа	143
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	11 ¹⁾ .

Од изложених дела пронађено је:

Убиства	19 или	86.0%
Детоубиства	2 »	100.0%
Нехотичних убиства	10 »	100.0%
Покушаја убиства	12 »	100.0%
Разбојништва	8 »	80.0%
Силовања	3 »	100.0%
Тешких телесних повреда	7 »	100.0%
Паљевина	3 или	25.0%

¹⁾ У месецу јуну 1912. године ових дела је било:

1. Убиства	19
2. Детоубиства	5
3. Нехотичних убиства	—
4. Покушаја убиства	20
5. Разбојништва	7
6. Силовања	7
7. Тешких телесн. повреда	12
8. Паљевина	36
9. Опасних крађа	74
10. Злонамерних поништ. туђих ствари	40

Опасних крађа 49 » 34.0%
Злонамерних поништаја туђих ствари 2 » 18.0%

Највећи број **убистава** извршен је *вагненим оружјем* (11), затим *оштрим оруђем* (5), *тушим* (4), и *давањем* (2).

Узроци њиховом извршењу леже: у *међусобној свађи* за 9 случајева, у *користољубљу* за 3, у *освети* за 2, у *мржњи* за 2, у *душевном растројству* за 1, у *нужној одбрани* за 1, и за 4 случаја узроци су *непознати*.

Посматрања према местима изложена убиства извршена су: у срезу подгорском 2, у срезу ленинничком 2 (1 непронађено), у срезу бољевачком 2 и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, власотиначком, клучком, деспотовачком, темнићском, нишавском (непронађено), рађевском, азбуковачком, мачванском, моравском округа пожаревачког, хомољском, љубићском, подупанском, зајечарском, жичком и у вароши Крагујевцу (непронађено).

Детоубиства су извршена: у срезу трнавском 1 (пронађено) и у вароши Нишу 1 (пронађено).

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезовима: врачарском, посавском округа београдског, поречком, моравском округа нишког, нишком, белопаланачком, посаво-тамнавском, таковском, зајечарском и у вароши Београду.

Покушаји убиства извршени су: по 1 у срезовима: тамнавском, јабланичком, масуричком, крагујевачком, јасеничком округа крагујевачког, алексиначком, сврљичком, нишком, поцерском, мачванском, хомољском и у вароши Пожаревцу.

Сва ова дела извршена су велином у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена по 1 у срезовима: грузанском, лепеничком (непронађено), жупском, расинском, беличком, алексиначком, нишком (непронађено), рађевском, бољевачком и жичком.

Силовања су извршена по 1 у срезовима: расинском, нишком и у вароши Београду.

Тешке телесне повреде су извршене по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, трстеничком, параћинском, пожаревачком,

таковском, јасеничком округа сме-деревског и у вароши Нишу.

Паљевине су извршене: у срезу брзопаланачком 2, у срезу сврљичком 2 (1 пронађена), у срезу нишком 2 (1 пронађена) и по 1 у срезовима: масуричком, жупском, расинском, ресавском (пронађена), голуљачком и зајечарском.

Вредност свих ових паљевина износи око 2.300 динара.

Опасне крађе извршене су: у вароши Београду 19 (1 пронађена), у срезу тамнавском 15 (6 пронађених), у срезу зајечарском 9 (2 пронађене), у вароши Нишу 8, у срезу подунавском 6, у срезу колубарском округа београдског 4, у срезу нишком 4 (1 пронађена), у срезу звишком 4 (2 пронађене), у срезу ласковачком 3 (2 пронађене), у вароши Крагујевцу 3 (1 пронађена), у срезу трстеничком 3, у срезу ресавском 3 (1 пронађена), у срезу алексиначком 3 (1 пронађена), у вароши Пироту 3 (1 пронађена), у срезу јадранском 3 (све пронађене), у срезу рамском 3 (све пронађене), у срезу космајском 2, у срезу јасеничком округа крагујевачког 2, у срезу деспотовачком 2 (1 пронађена), у срезу бањском 2 (1 пронађена), у срезу нишавском 2 (обе пронађене), у срезу азбуковачком 2, у срезу мачванском 2 (обе пронађене), у срезу поцерском 2 (обе пронађене), у вароши Шапцу 2, у срезу бољевачком 2, у вароши Зајечару 2 и по 1 у срезовима: посавском округа београдског (пронађена), ваљевском, посавском округа ваљевског (пронађена), колубарском округа ваљевског (пронађена), јабланичком, масуричком (пронађена), крагујевачком (пронађена), лепеничком, крајинском (пронађена), поречком, брзопаланачком, расинском, беличком, параћинском (пронађена), посаво-тамнавском, голуљачком, моравском округа пожаревачког (пронађена), пожаревачком (пронађена), косаничком, златиборском (пронађена), арпљском, пожешком, црногорском, студеничком (пронађена), и у варошима: Крушевцу, Ђуприји (пронађена), Пожаревцу (пронађена) и Ужицу (пронађена).

Вредност свих ових крађа износи око 14.000 динара.

Злонамерних поништаја туђих ствари било је: у срезу жупском 3, у срезу подунавском 3, у срезу там-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

навском 2 (оба пронађена), и по 1 у срезовима: деспотовачком, јасеничком округа смедеревског и бољевачком.

Вредност свих уништених ствари износи око 2.000 динара.

Поред изложених дела у месецу јуну ове године извршено је у Србији и 13 самоубиства и то: у срезу врачарском 2, и по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, подгорском, јасеничком округа крагујевачког, беличком, левачком, моравском округа нишког, маџванском, ариљском, ужичком, жичком и у вароши Ужицу.

Највећи број самоубиства извршен је: *ватреним оружјем 5*, затим

вешањем 5, давлeњем у води 2, и скакањем кроз прозор 1.

Узроци извршењу ових самоубиства леже: у болести за 5 случајева, у душевном растројству за 3, у љубави за 1, у страху од освете за 1, у жалости за 1, у очајању за 1, и за 1 случај узрок је неопознат.

Покушаји самоубиства у месецу јуну ове године извршени су у вароши Београду 3 (оштро, вешање и тровање) дуга болест, рђаво материјално стање, рђав домаћи живот, и у срезу моравском округа пожаревачког 1 (вешањем — душевно растројство).

Општи преглед горе изложених дела овакав је:

разумсва с обзиром на то, што је извршила онај, чија се ствар има дописати или узаптити, и коме је наредба полицијске власти о томе морала доћи до знања.

2. Ко од власти прими печат за извесну своју потребу, па тај печат на друго што, а не на ону циљ, за коју му је дат, употреби.

а) Радња се састоји дакле у употреби печата на друго што, а не за ону потребу, за коју је извршиоцу од власти издат.

1° Без значаја је дакле, од које је власти печат дат извршиоцу.

2° Без значаја је, на шта је печат употребљен. Али ако је употребљен за извршење каквог кривичног дела, н. пр. за фалсификовање, постојаће идеални стицај, између њега и овог иступа.

б) *Кривац*. — Виност није потребна.

V. *Истуа из § 386 к. з.* — „Затвором до три дана, вели се у овом §, да се казни:

1. Ко се погоди, да што под кирију носи, пак од тога без довољно узрока одустане, као и онај, који се као надничар погоди, да што уради, па од погодбе одустане, или на време и поступно погодбу без довољно узрока не изврши.

Овако се има казнити и онај, који возара погоди, да му што носи, или надничара или радника да што уради, па од погодбе одустане или погодбу потпуно не изврши без довољног узрока“.

а) 1° Радња се састоји дакле

(1) У одустанку од погодбе о превозу чега било од стране возара било од стране оне уговорне стране, којој се што има преносити.

(2) Или у одустанку од погодбе, да се што уради, или у непотпуном испуњењу исте било од стране радника или надничара било од стране оне уговорне стране, којој се што има урадити.

2° Радња је противправна онда, кад је извршена „без довољног узрока“. Да ли је узрок довољан, да оправда радњу, фактичко је питање.

б) *Кривац*. — Виност није потребна.

2. Ко на пијаци или иначе што прода једном, па после ту исту ствар другоме препрода“.

а) Радња се састоји дакле у ирепродвању ствари већ некоме продате.

1° Уговор о продаји је закључен, кад је постигнут споразум о цени.

2° Без значаја је, да ли је ствар продата на пијаци или на ком другом месту.

б) *Кривац*. В. 1 б.

3. Ко на туђ пазар на пијаци удари и квари му“.

а) Радња се састоји дакле у ударању на туђ пазар на пијаци.

Ова радња је могућа дотле, док продаја није свршена, а то је до тренутка, кад је постигнут споразум о цени.

б) *Кривац*. — В. 1 б.

VI. *Истуа из § 387 к. з.* — „Да се казни, вели се у овом §, у новцу до десет талира.

1. Ко се ухвати, да торбари“.

а) Радња се састоји дакле у торбарењу. Торбарење је продавање или нуђење на

Текући број	О К Р У Ж И	Убиства	Дeтоубиства	Нехотична убиства	Покушаја убиства	Разбојништва	Словљава	Тешке телесне повреде	Цаљење	Опасне крађе	Злоамерни поштијаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	1	—	2	—	—	—	1	—	7	—	3	—
2	« ваљевски	2	—	—	1	—	—	—	—	18	2	1	—
3	« врањски	1	—	—	2	—	—	—	1	5	—	—	—
4	« крагујевачки	3	—	—	2	2	—	—	—	7	—	1	—
5	« крајински	1	—	1	—	—	—	—	2	3	—	—	—
6	« крушевачки	—	—	—	—	2	1	1	2	5	3	—	—
7	« моравски	2	—	—	—	1	—	1	1	8	1	2	—
8	« нишки	—	1	2	3	2	1	1	4	17	—	1	—
9	« пиротски	1	—	1	—	—	—	—	—	5	—	—	—
10	« подрински	3	—	1	2	1	—	—	—	12	—	1	—
11	« пожаревачки	2	—	—	2	—	—	1	1	11	—	—	1
12	« руднички	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
13	« смедеревски	1	—	—	—	—	—	1	—	6	4	—	—
14	« тимочки	3	—	1	—	1	—	—	1	13	1	—	—
15	« топлички	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
16	« ужички	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	3	—
17	« чачански	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—
18	Управа града Београда	—	—	1	—	—	1	—	—	19	—	—	3
Свега:		22	2	10	12	10	3	7	12	143	11	13	4

Из канцеларије Антропометријско-Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 7. новембра 1913. године АБр. 1373, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ИСТУПИМА

од
Д-Р ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

(2) Потребно је дакле, да је ствар прикривена или дата на оставу. Прикривање је свака делатност, којом се онемогућава или отежава полицијској власти, да

ствар попише или узапти, н. пр. притајивање, продаја, давање у залогу, уништавање, давање на оставу (које је према томе излишно наведено).

2° Или *аримању онакве ствари од стране код трећег лица.*

(1) Онај, који прими овакву ствар, тиме је прикрива. Примање је дакле прикривање.

(2) В. 1° (1)

б) *Кривац*.

У оба случаја *умишљај* је потребан. У другом случају он се изрично захтева („ко у знању“), а у првом случају се под-

WWW.UNILIB.RS

продају робе на комад или на мање количине идући од куће до куће, од радње до радње, било у истом месту, било путујући од места до места¹⁾. Није према томе торбар занатлија или трговац, који продаје робу на веће количине.

б) *Кривац*. — Виност није потребна.

2. Ко са својом робом на вашар дошавши ову пре продаје, него што се вашар отвори⁴⁾.

а) *Радња* се састоји дакле у *продаји робе на вашару, пре но што је овај отворен*.

б) *Кривац*. — В. 1 б.

в) Ал. 2 није било места у Казн. Законику, пошто радња у њој садржана није инкриминисана („Ко би из другог окружија, вели се ту, стоку на вашар дотерао, па би се комесару вашара подозрителан чинио, да му се не дозволи стоку продавати, ако не би два добра јемца за себе нашао. Ових ће се име заједно са продавчевим у протокол завести. У противном случају да се заједно са стоком спроведе његовој полицијској власти“).

VII. *Истуги из § 388 к. з.* — „Ко би избегавао, вели се у овом §, на вашару одређену за продавце таксу платити, па би се у том ухватио да плати ову таксу душло“.

1. *Радња* се састоји дакле у *избегавању плаћања таксе одређене за продавце на вашару*.

2. *Кривац*. — Виност није потребна.

VIII. *Истуги из § 389 к. з.* — „Заговором од једног од три дана, вели се у овом §, да се казни:“

1. *Воденичар, који више ујма узме него што му припада⁴⁾*.

а) *Радња* се састоји дакле у *узимању ујма више, но што му припада, од стране воденичара⁴⁾*. Законодавац није одредио, колико се ујма може узети²⁾ те се има узети, да је меродаван у дотичној водепици уобичајени ујам.

б) *Кривац*. — Виност није потребна.

2. *Ко по миту или иначе ред помељара наруши и онеме, који је позвије дошао, пре меље⁴⁾*.

а) *Радња* се састоји дакле у *нарушавању реда помељара мељући онеме, који је касније дошао од стране воденичара*. Без значаја је, зашто је ред нарушен, да

¹⁾ „Под торбарешем, вели се у распису Министра Финансија од 6 маја 1875 год., не разуме се само оно, кад један продавац иде од куће до куће, од дућана до дућана и од сокака у сокак, да своје ствари нуди и продаје, но и то кад мајстор, трговац или спекулант извесне ствари носи из општине у општину, па тамо их у механи или каквом другом локалу за неко време држи, тражи и позива купце, да у тај локал дођу и тамо их на комад и мању количину продаје, ма да их на рив, аршин или на оку крчи. Према овоме, само кад који мајстор или трговац донесе еспап у какво друго место и овај у квантуму прода, не сматра се за торбарешем.“ — „Торбарешем је, вели се у распису Министра Народне Привреде од 10 јуна 1894 год., кад какво лице или за свој рачун купи или од другога на који год било начин узме какву робу, или кад оно производи извесне предмете, па их немајући сталне радње, т. ј. дућане, распродаје идући од куће до куће, или путујући од једног места до другога“. В. Полицијски Зборник.

²⁾ С обзиром на ово *Калајић* ор. cit. (292) узима неосновано, да је т. 1. § 389 безпредметна.

ли за мито или из ината или из наклоности према некоме помељару и т. д.

б) *Кривац*. — В. 1 б.

3. *Воденичар, који из небрежења коме мливо поквари, у ком случају мора поред казне онеме и штету да накнади⁴⁾*.

а) *Радња* се састоји дакле у *кварењу млива коме помељару од стране воденичара*.

б) *Кривац*. — Потребан је нехат („из небрежења“).

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Суд општине драгињске актом № 1603 од 2. октобра ове године упутио је питање овакве садржине:

— Општину драгињску састављала су два села и то: село Драгиње и село Брдарица. Али указом од 29. јуна 1912. г. одобрено је решење Народне Скупштине од 25. истог месеца и године, које гласи: Да се село Брдарица одвоји од општине драгињске, и образује нову општину „брдаричку“. И већ од 18. јула 1912. год. општина брдарица почела је дејствовати. Буџет прихода и расхода за прошлу 1912. год. у почетку исте године, док су оба села у саставу једне општине била, састављен је за општину драгињску, и као такав од надлежне власти одобрен је. Услед тога што је по скором разгруписању (прошле године) наступила мобилизација, па затим и ратно стање, подела општинске имовине и капитала није извршена, па то ни до данас није учињено. Часници општине драгињске и нове општине брдарице, за време од 18. јула пр. год. од кога је дана општина брдарица почела дејствовати, дошли су до усменог споразума, у погледу дсобе прихода и расхода буџетског за 1912. годину између ове две општине. Од почетка пак ове године, нова брдарица општина за себе је одвојила порески распоред за плаћање пореза, набавила све рачунске књиге, и тако се чекало само да се изврши подела имаовине па да свака општина за себе састави засебне буџете. Али према распису Господина Министра Финансија треба да општински буџети из 1912. год. важе и за ову 1913. годину до краја исте. — Пита се: а. хоће ли свака од ове две општине да састави за своју општину са свим засебно буџет; б. треба ли извр-

шити поделу имовине ове две општине; и в. на који начин и како треба да се изврши подела.

Одговор:

Према члану 68. закона о општинама у случају разгруписавања нове општине бирају свака за себе председника, кметове и одборнике по прописима из закона о општинама у року од месец дана по разгруписавању. Пошто су општине драгињска и брдарица разгруписане и свака од њих почела засебно да функционише под засебним општинским управама, то сходно прописима законским свака општина треба да има свој општински буџет по коме ће се прибирати приходи и вршити издаци за потребе општинске. Према томе поменути распис Министра Финансија, по коме општински буџети из 1912. године имају важити и за 1913. годину, не односи се и на овакав случај, кад су општине разгруписане, јер у оваквом случају нове општине раније нису ни постојале какве сада постоје, те се не може ни говорити о старом буџету. — Како ће се пак притежавати и уживати ранија заједничка имаовина и општинска добра ових двеју општине разгруписаних, предвиђа се у члану 9. закона о општинама, по коме треба разгруписане општине да се што пре погоде о заједничкој имаовини, дугу, атару или уживању општинских добара, или да ствар предаду на решење избраном суду, ако се не може доћи до споразума између разгруписаних општине.

* * *

Драг. Ристић, полициски писар, актом од 30. октобра ове године упутио је питање овакве садржине:

На молбу једног грађанина, да му се изда дозвола, да може вршити саобраћај аутомобилима и аутобисима, може ли му полициска власт по наплати таксе од десет динара издати допуштење, да може пустити у саобраћај аутомобиле и аутобисе, ма да није вршен преглед тих справа и ма да те справе нису добиле свој број, јер нису ни увезене?

Одговор:

За допуштење војње аутомобилима, моторним точковима и бициклима по јавним путовима и местима плаћа се на име таксе: за аутомо-

биле десет динара, за моторне точкове пет динара, и за бицикле два динара, према Т.Бр. 100 закона о таксама.

Ове таксе за допуштење вожње на аутомобилима, моторним точковима и велосипедима према члану 144. Правилника за извршење закона о таксама наплаћују се на царинарницама при увозу у земљу ових предмета и то употребом таксених хартија на овај начин: Царинарница приликом царинења на таксеној хартији одговарајуће таксене вредности издаје увознику за сваки поједини аутомобил, моторни точак и велосипед уверење, у коме тачно назначује: име, презиме и место становања увозника, потом предмет (аутомобил, моторни точак или велосипед), назив фабрике у којој је предмет израђен, његово особено име, и фабрични број дотичног предмета. При продаји овога предмета увозник је дужан купцу предати и ово царинско уверење, којим ће купац моћи доказати да је такса на ово подвозно средство наплаћена. Сваки сопственик аутомобила, моторног точка и велосипеда дужан је, пре употребе ових предмета, обратити се полициској власти места у коме станује, ради добијања допуштења да ове предмете може употребити. Полициска власт прима пријаву за допуштење (с таксом од 0.50 динара), па пошто се увери, да је такса при увозу на царинарници наплаћена, уписује у регистар аутомобила, моторних точкова и велосипеда, и на уверење царинарнице дописује допуштење за употребу подвозног средства не наплаћивајући нову таксу за допуштење, и означаје број, који треба и подвозни предмет да носи, а тај број се мора јасно означити и ставити на уочљиво место ових подвозних средстава. Добивено допуштење власти важи искључиво за дотични аутомобил, моторни точак и велосипед. Лица која би аутомобиле или точкове кријумчарски добавила и тиме избегла плаћање ове таксе, подлеже плаћању казнене таксе по члану 52. закона о таксама, а царински органи, који би приликом царинења пропустили ову таксу наплатити, казниће се по члану 55. закона о таксама; полициски органи пак, који би допустили вожњу на овим моторима за које није наплаћена прописна такса, а противу њихових

сопственика не би одмах предузели кривичну истрагу, казниће се по тачки 8. члана 56. закона о таксама од десет до сто динара. — Оваква наређења садржава Правилник за извршење закона о таксама.

Кад се узме у обзир, да је овај правилник прописан на основу члана 43. закона о таксама (први став, по коме надзор о правилном извршењу овога закона води Министар Финансија преко Управе Државних Монопола) и на основу члана 13. закона о таксама (први став, по коме начин, како ће се таксене марке лепити и поништавати, прописује у границама законским Министар Финансија по саслушању Управе Државних Монопола и Државног Савета правилима за извршење закона о таксама, која се утврђују Краљевим Указом на предлог Министра Финансија), и кад се узме у обзир наређење из друге тачке члана 12. закона о таксама, по коме се такса полаже код правних послова, који се код власти покрећу или се суделовањем власти права заснивају, кад се писмена власти подиссу или послови покрену, — онда се изложена наређења из правилника за извршење закона о таксама о начину наплате таксе за аутомобиле и точкове морају односити само на оне случајеве, када увозник увезена преносна средства хоће одмах и у саобраћај да пусти и када и сам пристаје да при увозу плати и таксу из т.бр. 100 закона о таксама. — Овако се мора тумачити и због тога, што сви увезени објекти не морају бити пуштени у саобраћај и онда се за све те објекте не мора такса платити, и што за увозника па и за купце није све једно, да ли ће се таксе платити много раније или пред саму употребу дотичних справа, пошто време плаћања утиче и на саму цену тих справа при продаји у земљи.

Према свему напред изложеноме, полициска власт, без обзира на рад на царинарници, може наплаћивати таксе из т.бр. 100. закона о таксама, али за сваки аутомобил односно за сваки аутобус мора да наплати по десет динара (ако такса није на царинарници наплаћена већ). Појамно, да пре наплате таксе и пре давања дозволе за допуштење вожње аутомобилима и аутобусима по јавним путевима и местима треба извидети, да ли се с погледом на

каквоју тих справа дозвола може издати. Начелно давање дозволе за употребу аутомобила и аутобуса пре него што справе буду увезене и виђене нема смисла ни ослоња у закону и ствара само забуну у односу заинтересованих лица и власти, и изазива спорове о значају таквих дозвола и о правима, која се евентуално конституишу.

к.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА, КАСАЦИОНОГ СУДА, И ВИШИХ ВЛАСТИ

Члан 3. закона о сеоским дућанима није у супротности са прописима закона о радњама и према томе њиме није прећутно укинут.

Начелна одлука опште седнице Касац. суда од 12. септ. 1913. год. бр. 8722/912).

На захтев г. Министра Народне Привреде, г. Министар Правде тражио је од Касационог Суда да му да своје мишљење о овоме:

1) да ли је наређење чл. 3. зак. о сеоским дућанима у смислу чл. 164. зак. о радњама противно наређењима зак. о радњама и као таково не важи; и 2) ако је чл. 3. зак. о сеоским дућанима укинут чланом 164 зак. о радњама, да ли се кривична одговорност испушника може базирати на § 375-а каз. зак., или она има своју основу у чл. 154. тач. 1. зак. о радњама, односно да ли је § 375-а каз. зак. укинут чланом 164. зак. о радњама,

Касациони је суд у општој својој седници од 12. септ. 1913. г. Бр. 8722/912. г. дао овакво мишљење:

Закон о сеоским дућанима изречно није укинут чланом 164. зак. о радњама, нити је његов чл. 3. у супротности са тим законом, те по томе он ни прећутно није њиме укинут. Јер само се онда може узети да је какав пропис једног закона прећутно укинут доцнијим законом, кад тај доцнији закон садржи таква наређења поред којих тај пропис не може никако да опстане, пошто је њиме његова примена сасвим искључена. Овде међутим такав случај није. Питање о сеоским дућанима додирују само чл. 1., 5. и 30. зак. о радњама. Тако, члановима 1. и 30. зак. о радњама прописано је, да трговачке радње могу бити и по селима, али ти законски про-

писи никако нису у супротности са чл. 3. зак. о сеоским дућанима, јер се у њему баш претпоставља да у селу може бити сеоских дућана, па се за те дућане само прописују услови под којима се могу отворити, т. ј. да се не могу пре отворити него што збор пореских глава те општине или парохије дотичне цркве или манастира већином гласовареша да пристаје на отварање дућана“. Исто тако и чл. 5. зак. о радњама даје се врло лако сложити са овим прописом (чл. 3.) закона о сеоским дућанима; јер, на име у чл. 5. зак. о радњама прописани су услови за отварање трговачке радње у опште, а у чл. 3. зак. о сеоским дућанима, поред тих услова који важе за све трговачке радње без обзира на место где ће се отворити, поставља се као услов и пристанак чланова оне општине у којој се трговачка радња жели да отвори.

Са изложенога, Касациони Суд на постављено му прво питање, а на основу § 16. тач. 2. зак. о своме устројству, даје мишљење: да чл. 3. зак. о сеоским дућанима није у супротности са прописима закона о радњама и да према томе њиме није прећутно укинут. — Према оваквом мишљењу, одговор на питање под 2) беспредметан је, пошто је Касац. Суд нашао да наређење из чл. 3. зак. о сеоским дућанима стоји и даље у важности.

Одвојено мишљење судије г. М. Б. гласи: Како у прелазном наређењу закона о радњама стоји, да се укидају сви закони и уредбе противни овом закону (и ако није изречно споменут и закон о сеоским дућанима) то у смислу чл. 30. и 164. зак. о радњама налазим да је и чл. 3. зак. о сеоским дућанима укинут, као и остали чланови који долазе у сукоб са новим законом о радњама“.

* * *

Један случај сукоба о надлежности између начел. среског и среског суда за извршење пресуде (по грађанској части) донете од стране војене власти.

(Одлука Касационог Суда од 1. октобра 1913. г. Бр. 2277.).

Начелник среза М-ског, актом својим представио је Касац. Суду, да се између њега и среског судије за срез м. појавио сукоб о надлежности за извршење пресуде

војене власти, донете по кривици Данила и Драгутина К. С., због дела из § 114. војеног казн. закона.

Према овој представци, Касац. је суд, на основу § 41. крив. пост., расмотрио све акте овога предмета па је нашао: да је за извршење горепоменуто војене пресуде надлежан *начелник* среза м., зато што за оваква извршења одлуке војене власти, ни једним законским прописом, као ни законом о градским и среским судовима нису стављена у надлежност градских и среских судова. Прописима § 10. II одељ. зак. о град. и срес. судовима, предвиђа се надлежност градских и среских судова само за извршење пресуда и решења Апелационог и првостепених судова и других власти које су изречно побројане у горепоменутом законском пропису, у коме нису предвиђене и одлуке војених власти; па према томе градски и срески судови и не могу бити надлежни за извршење њихових одлука, већ полицијске власти.

Одлуке донете по специјалним законима, о којима је реч у тач. 2. II одељ. § 10. зак. о град. и срес. судовима, јер само такве одлуке, које су донете *искључиво* од првостепених грађ. судова, а не од каквих других, па ни војених власти, како се погрешно наводи у горњом акту начелника среског. Пренос извршења с полицијске на судску власт, није, дакле, ни извршен тако да полиц. власт престане бити извршна, егзекутивна власт, него да судска власт сама и извршује своје пресуде и осуде, што је последица начела независности судске од извршне власти.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Митар Станишић и жена му **Јулка**, из Белегиша, одговарају код митровичког (А. Угарска) суда за дело преваре, али су по извршењу дела пребегли у Србију. Сумња се да се Митар крије под лажним именом Митар Станичевић. Он је стар око 45 година, округла лица, проседе косе, средњег раста, а по занимању је поштански агент. Јулка је стара 40 година, округла лица,

плаве косе, црних очију, средњег раста.

Акт Министарства Унутрашњих Дела ПБр. 13519.

Милош Н., из Милошева, извршио је велику крађу новца Ради Милутиновићу, бакалину из Београда, па за тим побегао незнано куд. Он је стар 14—15 година, раста омаленог, сувоњав, плав, у оделу сељачком. Милош је раније служио као абацијски радник у Аранђеловцу.

Акт кварта врачарског Бр. 11466.

Милица Симић, служавка, родом из Врњаца, одговара за извесно кривично дело, али јој се не зна место становања. Она је стара 20 година, средњег раста, црномањаста, типа јапанскога, смеђе косе и очију, забрађена, са загаситом реклум.

Акт кварта теразијскога Бр. 7690.

Милован Обрадовић, из Бара, одговара за крађу новаца, али се налази у бегству.

Милован је стар 21 годину, раста високог, црномањаст, пегав по лицу, на једном образу има младеж; од одела носи чакшире од црног шајка, гуњ од сурог сукна, а на глави има ердељску шубару.

Акт нишког градског и среског суда Бр. 5100.

Зени Рамадановић и **Мурат Вајрамовић**, из Бурника, који су одговарали за убиство, пробали су среску апсану и из исте побегли.

Зени је стар 32 године, раста високог, у лицу плав, упалих јагодица, бркова малих, плавих, на себи има гуњче и чакшире од црног сукна арнаутског кроја, на ногама опанке и на глави белу капу.

Мурат је стар 25 година, раста средњег, црномањаст буцмаст, малих бркова, на себи има гуњче и чакшире од црног сукна арнаутског кроја и на глави белу капу.

Денеша начелника среза феризовићског Бр. 5494.

Вошко Марковић, Циганин, по извршеном делу разбојништва побегао је незнано куд. Он је стар 45 година, раста средњег, у лицу црномањаст.

Денеша начелника среза посаветамнавског Бр. 4630.

Петар Војиновић, скитница из Баггинаца у срезу параћинском, по

извршеном делу убиства побегао је незнано куд. Он је стар 40—42 године, добро развијен, у лицу плав и веома груб; на себи има има панталоне од црно сигавог сукна, белу блузу и сукнену антерију, на глави плаву шајкачу, а на ногама шабачке опанке.

Депеша начелства округа моравског Бр. 8424.

Непознати злочинац извршио је разбојништво над Еманом Сулејманом, из Приштине, и том приликом однео овоме сат са ланцем и једно одело. Тај је злочинац био стар око 25 година, висок, у црном сукненом оделу, са шајкачом на глави и опанцима на ногама, а имао је при себи пушку. Сат је био сребрн са турским бројевима, а ланац обичан, жут.

Акт начелника среза приштинског Бр. 7598.

ТРАЖЕ СЕ

Лазар Богдановић, радник, осумњичен је да је извршио извесно кривично дело, али му се не зна место пребивања. Он је стар око 20 година, у лицу црномањаст.

Акт кварта дорћолског Бр. 5923.

Десанка, кћи **Витомира Мајсторовића**, из Брезовице, отумарала је од своје куће незнано куда. Она је стара 13 година, малог раста, кривог врата; од одела има на себи дугачак, плав зимски капут, на ногама сарачке опанке.

Депеша начелства округа чачанског Бр. 10602.

УХВАЋЕН

Љубомир Путниковић, одбегли осуђеник београдског казненог завода, чију смо потерницу изнели у 16. броју „Полицијског Гласника“ за ову годину, ухваћен је, те је престала потреба његовог тражења.

Акт Београдског Казненог Завода Бр. 4876.

НЕПОЗНАТИ ЛЕШЕВИ

У реци Лугомиру 2. т. м. нађен је у близини железничког моста један леш непознатог човека, старог

22 до 24 године, у оделу како се носи у околини Врање, црномањаста лица, кратких, малих бркова, здравих зуба, без особених знакова. — Од одела је имао на себи фермен од ћитајке и поврх овога гуњ од сурог сукна, за тим панталоне од „сегелтуха“ и поврх ових уске

суре, црне чакшире и широк, модар појас, а на ногама грађене опанке од говеђе коже и сељачке чарапе. Износи се фотографија леша не би ли се могла утврдити његова идентичност.

Акт начелника среза беличкога Бр. 17697.

На дан 25. августа т. г. код Ћићевачке станице у санитетском возу умрло је од задбивених рана на бојноме пољу једно лице, чију фото-

графију леша износимо пошто му се до сада није могла утврдити идентичност. Један је рањеник из-

јавио да му се чини да је то био један сељак из околине Гроцке.

Акт начелника среза параћинског Бр. 9257.

На путу од Ресника до Београда у железничком вагону умро је непознати војни обвезник, чију фотографију леша износимо, не би ли

се могла утврдити његова идентичност.

Службени акт Опште Војне Болнице. — АБр. 1411.

КРАЂА СТОКЕ

Непознати крађивци украли су Миросави, жени Миленка С. Лазаревића, из В. Поповца, једнога **коња** маторог 3 године, длаке отворено врране, дугачког репа, високог 160 см., непоткованог.

Депеша начелника среза млавског Бр. 14563.

Непознати крађивци украли су Мемеду Синановићу, чифчији, из Капарца, два **вола** матора по 6 година, кратких рогова, од којих је један длаке плаве, а други црвене.

Депеша начелства округа призренског Бр. 3541.

Непознати крађивци украли су Марину Ницуловићу, из Николичева, једнога **коња** маторог 10 година, длаке беле, са жигом који се добро не познаје, а личи на слово „К“.

Акт начелника среза зајечарског Бр. 13761.

Непознати крађивци украли су Миладину Шипковићу, из Катунa, две дебеле **свиње** маторе по 2 године, длаке црне; једна је од њих енглеске расе.

Депеша начелника среза темнићског Бр. 10641.